

Muiderpoort

Er schreeuwde een man. Ik werd wakker. Mijn kamerdeur werd opengerukt. Er bonkte iemand naar binnen. Het licht ging aan.

‘Wat is hier?’ riep de man. Mijn moeder kwam binnen. Zij zei: ‘Dat is de kleine jongen; gaat u weg uit de kamer; ik zorg voor hem.’

‘Opschieten, opschieten,’ schreeuwde de man. Mijn moeder kwam bij mijn bed staan en streelde me over mijn hoofd. Ik hield mijn ogen dicht. ‘Wakker worden, schatje, wij moeten op reis. Weet je wel. Wij hebben je toch verteld dat wij misschien weer op reis zouden moeten. Het is zover. Wees lief. Kleed je zelf even aan, net als anders.’

‘Opschieten, opschieten,’ schreeuwde de man. Het geschreeuw kwam nu uit een andere kamer. Ik draaide mij om. Ik trok het licht uit. Ik wilde slapen. Het licht ging aan. ‘Opschieten,’ hoorde ik vlak bij mij. Mijn arm werd vastgeklemd, de deken werd van mij afgerukt. ‘Opschieten.’ Ik gilte. Met mijn vrije hand trok ik de deken over mij heen. Mijn moeder kwam. Zij zei tegen de man: ‘Wat denkt u wel. We mogen ons toch zeker wel aankleden. Nu hebt u het kind aan het huilen gemaakt. Ik zou toch voor hem zorgen. Zo duurt het nog langer.’

‘Opschieten,’ schreeuwde de man, ‘wij moeten weg, ik heb mijn opdracht.’ Hij zwaaide zijn geweer om zijn schouder en ging de kamer uit. Het geweer knalde tegen de deur. Mijn moeder vroeg of ik mij alsjeblijft zelf wilde aankleden, net als anders. Zij had nog zoveel te doen. Zij gaf mij een broek en die moest ik aantrekken. Als ze terug zou komen, dan moest ik ermee klaar zijn. Ik begon mij langzaam aan te kleden. De man met het geweer kwam bij de deur. ‘Opschieten,’ schreeuwde hij weer. Ik gooide huilend mijn sok naar hem toe. Hij riep mijn vader. Mijn vader raapte de sok op en zei dat ik dat niet mocht doen. Hij hielp mij verder met aankleden.

Mijn moeder kwam binnen en vroeg wat ik nog wilde meenemen op reis. Zij rende weer weg. Even later kwam de groene man weer bij mijn deur. Hij hield zijn geweer opzij, maar ik had het gezien. Hij liep weer weg toen hij zag dat ik aangekleed was. ‘Opschieten,’ schreeuwde hij weer, ‘opschieten.’ Mijn moeder kwam vragen wat ik nu mee wilde nemen, want de koffer moest dicht. Ik wist niets. Zij pakte mijn lurk en ging hem in de koffer stoppen. Wij deden onze jassen aan. Toen wilde ik mijn harlekijn meenemen. Mijn moeder zei dat het te laat was, dat de koffer al dicht was. Ik ging huilen. Mijn vader zei dat ik mijn harlekijn dan zelf moest dragen. Hij pakte hem van de muur en gaf hem aan me. Het licht werd uitgedaan, de deur dicht en wij liepen de trap af. Mijn vader sjouwde twee koffers, mijn moeder twee tassen. Ik moest haar jas vasthouden. De soldaat riep ‘opschieten’, telkens als mijn vader eventjes de koffers

neerzette. Het was heel ver lopen. Ik ging huilen. Mijn moeder nam mij op de arm, maar dat ging niet. Toen nam zij een koffer en mijn vader zette mij op zijn schouders. De soldaat riep 'opschieten'. Mijn moeder zei dat hij ook wel iets kon dragen als er zo'n haast bij was. Hij zei dat hij dat niet mocht, ook al wilde hij het best. 'Dan lopen wij net zo langzaam als wij willen,' zei mijn moeder. De soldaat pakte haar koffer.

Na een hele tijd lopen zette hij hem neer. Hij zei: 'Nu moeten jullie hem zelf verder dragen, anders zien ze mij.' Om de hoek moesten wij een huis in.

In het huis waren nog meer mensen. Wij mochten geen twee koffers en twee tassen meenemen, zeiden zij. Alleen één koffer voor mijn vader en één voor mijn moeder. Mijn moeder probeerde nog wat uit de tassen in de koffers te doen. Zij haalde dingen uit de koffers en legde ze in de hoek van de kamer.

De mensen zeiden dat de soldaten onbeschoft waren. Mijn moeder zei dat onze soldaat een koffer had gedragen, al mocht hij dat eigenlijk niet en dat ze alleen maar deden wat hun was opgedragen. De andere mensen scholden op de soldaten.

De deur ging open. Het werd stil. Er kwamen nog meer mensen in de kamer. De meesten hadden lange zwarte jassen aan.

Er kwam een auto, waar we allemaal in moesten. Het was erg vol. Ik zag alleen jassen. We stapten uit en moesten een zaal in. Overal waren mensen en tafels. Het was er erg druk. Er waren ook mensen boven op het balkon. Ik vroeg waar we waren. Het was de schouwburg, zei mijn vader. Vroeger werd hier toneel opgevoerd, waar de mensen naar konden kijken. Hij wees mij het toneel en het doek. Wij moesten lang in een rij staan. Af en toe schoven wij een eindje verder langs de tafels. Mijn vader kende veel mensen. Zij zeiden hem goedendag. Zij keken hem even aan. Hij keek naar de tafel. Bij elke tafel kregen wij stempels. Het duurde allemaal erg lang. Het was er vol. Ik hield mijn neus dicht. Er kwamen steeds meer mensen. Mijn vader tilde mij op zijn schouders. Tussen de tafels stond het vol hoofden. Ik zei dat ik het hoofd van Trude zag.

Wij moesten weer naar buiten. Zo ver als ik maar zien kon liepen er mensen in zwarte jassen. Wij moesten er achteraan lopen. En achter ons kwamen er nog meer. Af en toe stond er een soldaat met een geweer in zijn hand. De mensen zeiden dat we naar Muiderpoort moesten. Aan het eind van de straat zei mijn vader: 'Kijk hier is de Muiderpoort.' Het was een gebouw met een poort waar je doorheen kon lopen. Waar waren alle mensen gebleven die vóór ons de straat uit hadden gelopen? Toen wij de hoek om gingen zag ik ze weer lopen. We waren er nog niet: dit was de Muiderpoort, maar we moesten naar het station Muiderpoort.

Wij gingen de trein in. Het was erg vol. De mensen zeiden dat wij naar Westerbork zouden gaan. Ik vertelde dat mijn moeder en ik daar al geweest waren. Ze vroegen aan mijn moeder hoe het er was en of mannen en vrouwen

bij elkaar bleven. Mijn moeder vertelde dat ze apart sliepen, maar dat ze wel overdag samenkwamen. Ik vroeg of wij weer in onze eigen barak zouden komen. Mijn moeder zei dat zij het zou vragen.

De trein stopte vaak. Daarna moesten wij weer een eind lopen en moesten wij weer in de rij staan en kregen wij weer allerlei stempels. Mijn vader vroeg of het geen vergissing was dat wij hier waren. Hij moest toen allerlei extra papieren afgeven, maar het was geen vergissing. Mijn vader zei dat wij hoopten nu snel naar Palestina te vertrekken, we hadden al zo lang gewacht. Hij moest toen nog meer papieren afgeven. Misschien zouden wij wel gauw kunnen vertrekken.

Aan het nummer dat buiten op het hout stond, zag ik dat mijn moeder en ik in een andere barak waren gekomen dan de vorige keer.

Mijn moeder pakte de lakens uit de koffer en maakte ons bed op. Met mijn harlekijn en mijn lurk ging ik er in. Ik was heel moe, al was het nog licht. De pratende mensen maakten veel lawaai.